

**Ігор Смешко**  
Колишній керівник Головного управління військової розвідки Міноборони, ексголова Служби безпеки і колишній кандидат у президенти України

Усі матеріали автора

## Повоєнна економіка потребує нової еліти, а не аматорів-популістів

17 червня, 18:59

Для відновлення самодостатності і суб'єктності України після закінчення війни з Росією економіка відіграватиме визначальну роль. Саме вона є основою безпеки і добробуту будь-якої держави світу. Але у випадку з Україною без зміни її моделі із сировинно-придаткової на інноваційно-виробничу гарантувати безпеку держави поруч з авторитарною РФ буде неможливо. Так само неможливо буде побудувати справді суверенну демократію з надійним захистом прав, свобод і добробуту її громадян.

РЕКЛАМА

Економіка ґрунтується на природних ресурсах, технологіях, продуктивній праці, інноваціях, людському капіталі, фінансах та екології. За умови належного планування й ефективного управління саме вона може стати передвісником прекрасного майбутнього і нового, яскравого світанку для України. Проте в руках некомпетентної і корумпованої або байдужої та знахабнілої політичної й економічної псевдоеліти економіка породжує хаос, залежність і марнотратство. Першою ознакою таких "еліт" є їхні догми: "лібералізм, вільний ринок і глобалізм самі все врегулюють", "державна – неефективний менеджер", "ефективний менеджер", навіть без фахової освіти та відповідної біографії, є кращим керівником у будь-якій сфері державного управління".

Досвід 12-річної війни вже довів, що народ і воїни України вміють вести й вигравати війни за виживання та змінювати хід історії. Зупиняти знахабнелих диктаторів і виживати в обставинах, у яких інші народи не змогли б вистояти. І все це – не завдяки мудрим і далекоглядним елітам, а навпаки, навіть за їхньої фактичної відсутності. Нещодавно прем'єр-міністр Данії ще раз публічно визнала, що Україна вистояла не завдяки ефективному уряду чи допомозі Заходу, а насамперед завдяки самим українцям. Але їхня місія ще не завершена. Вони мають проявити таку ж відданість у мирному відновленні власної економіки, як зробили це під час війни. Без цього майбутнє буде втрачено.

І кожна із складових економіки – природні ресурси, енергетика, технології, продуктивна праця, інновації, управління людським капіталом, екологія та фінанси – потребуватиме нової еліти управління. Тому що ці складові економіки є лише будівельними блоками одного цілого і потребують для його зведення професійних державників-будівельників, а не аматорів-популістів. Таких людей в Україні вистає, але їх здебільшого відсутнє на друкий план.

Прикладом може бути один із найурівнішених для енергетики й економіки України випадків – ігнорування Верховною Радою України протягом 22 років проекту закону про Єдину державну систему моніторингу енергетичних ресурсів і тарифів на ЖКП (ЄДСМ). Його розробником був фактично закритий доступ до влади, а Верховна Рада, порушуючи Конституцію, сприяла гігантській корупції та підриву української державності. Законопроект про ЄДСМ був підготовлений Кабінетом Міністрів за дорученням РНБО України ще у 2002–2003 роках. Він кілька разів був проголошений Радою в першому читанні, але протиправно блокувався для ухвалення у другому читанні.

У разі прийняття цього закону він забезпечив би наскрізний моніторинг енергетичних ресурсів – нафти, газу, електроенергії, тепла, води тощо – шляхом створення єдиної, уніфікованої національної бази даних енергетичних потоків України. Це, своєю чергою, забезпечило б енергетичну безпеку й енергетичну незалежність України, справжній антикорупційний контроль, ефективне кризове управління, прозоре планування та формування державних доходів.

До сьогодні, попри численні спроби фахових патріотів відродити цей законопроект, корумповане "енергетичне лобі" в парламенті продовжує його блокувати. Наслідки для України – катастрофічні. Неприйняття закону, який мав би регулювати видобуток, розподіл, вартість і продаж найбільшого споживчого товару – енергії, що впливає на особистий бюджет і добробут кожного українця, створило системну корупцію гігантських масштабів. Вартість втрат державного бюджету за роки незалежності України внаслідок цього може сягати \$150 млрд. При цьому й нинішній парламент міг би переглянути всі редакції законопроекту про ЄДСМ, визначити, які його положення можуть бути інтегровані у сучасні системи цифрової обробки даних, і нарешті завершити роботу професіоналів, розпочату ще 22 роки тому. Це створило б не лише систему енергетичного контролю, якої Україна так потребує, а й наддало б модель для обліку та управління сотнями мільярдів доларів, які очікуються для її післявоєнного відновлення.

Попереду багато роботи, і кожен громадянин України має усвідомити: майбутнє держави залежатиме також від того, кого люди оберуть до нового парламенту та на посаду президента. З огляду на складність побудови нової інноваційно-виробничої моделі економіки, обов'язком кожного громадянина-виборця має стати об'єктивна оцінка кожного кандидата до влади. З орієнтацією на його перевірену часом біографію, попередні досягнення, освіту, доброчесність і любов до України.

Нехтування цим громадянським обов'язком є, по суті, аналогом дезертирства із фронту. Адже саме нові й справжні політичні еліти мають запровадити нову економічну модель, яка найкраще слугуватиме національним інтересам. На зміну нинішній владі та феодално-клановим інтересам олігархів, які або стоять за нею, або співпрацюють із нею, мають прийти нові програми і стратегії. Такі, що підтримуватимуть малих і середній бізнес та створюватимуть умови для розвитку масового сімейного фермерства.

Окремо стоїть питання підвищення зарплат висококваліфікованим і освіченим фахівцям – учителям, лікарям, військовослужбовцям, представникам творчої та наукової інтелігенції, а також державним службовцям. Без цього стримати трудову міграцію найбільш підготовлених і важливих для національної безпеки кадрів та повернути тих, хто вже виїхав за кордон, буде вкрай складно.

Державна повинна нарешті втрутитися у формування тарифів на житлово-комунальні послуги в інтересах пересічних громадян і місцевих громад та ефективно прив'язати їх до реальних доходів населення. Українці витрачають на ці послуги 30–50 % своїх доходів, тоді як громадяни країн ЄС – лише 15–20 %. При тому, що Україна має один із найвищих у світі показників приватної власності на будинки і квартири. Це є гарною основою для формування середнього класу – базового захисника демократії, за умови стримування вартості комунальних та інших витрат.

Із перших днів незалежності й донині практично всі уряди зазнали серйозної невдачі, фактично самоуничишивши від виконання своїх конституційних обов'язку щодо регулювання використання земельних ресурсів і багатих надр України. Ці мінеральні та інші природні ресурси, згідно з Конституцією, належать громадянам України і повинні використовуватися для полегшення їхнього фінансового тягара, зміцнення національної економіки та посилення економічного і дипломатичного впливу України у світі, а не для обслуговування приватних інтересів у змові з можновладцями.

Немає жодних причин, чому українці не можуть мати такий самий рівень життя, як громадяни країн ЄС, і тримати своїх матерів та батьків удома, а не змушувати їх шукати заробітку за кордоном. Більше того, рівень заробітків плат і соціальних гарантій в Україні може і повинен перевищувати середньоевропейський, якщо держава прагне стимулювати повернення української діаспори та відновити критично необхідний демографічний потенціал країни.

Уряд України також не зміг запобігти втраті високорозвиненого промислового потенціалу держави та зменшити неприйнятний рівень залежності від зовнішніх донорів і кредиторів. На сьогодні не існує цілісних галузевих програм інвестицій і розвитку, не відбувається технологічного оновлення стратегічних галузей – ракетної, авіаційної, суднобудівної та космічної. Так само не налагоджено національного виробництва мікросхем, сучасної радіоелектронної та біоінженерної продукції.

Лише розумне державне регулювання і протекціонізм здатні, через фінансування відповідних науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, підтримувати довгострокові фундаментальні дослідження та створювати стимули для інновацій через ефективну систему захисту інтелектуальної власності й патентного права.

Коротко кажучи, Україна має всі необхідні передумови для побудови розвиненої європейської демократії з потужним середнім класом, активним і відповідальним громадянським суспільством, ринковою економікою, державним регулюванням стратегічно важливих галузей, усібічним захистом національного виробника, включно із сільською господарством, а також особливою увагою до науки, освіти, охорони здоров'я і демографічного розвитку українського народу як основи сильної економіки, боєздатної армії та потужного оборонного потенціалу України.

Для реалізації всього цього українці мають обрати до влади кваліфікованих фахівців, які зможуть повернути державне управління з-під впливу олігархічних груп, подолати наслідки війни та створити підзвітні механізми відбудови й відновлення країни. Одночасно нова післявоєнна політична еліта України має розробити в консультаціях з усіма верствами суспільства економічні та соціальні програми, які ставлять на перше місце добробут саме громадян України і ознаменують початок нового світанку для України.

Джерело: "Українська правда"

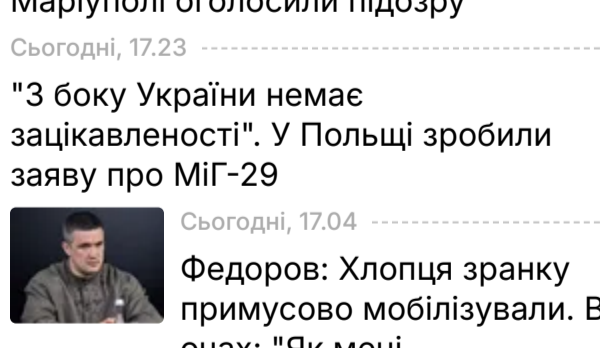
Опубліковано з особистого дозволу автора  
Блог відображає винятково думку автора. Редакція не відповідає за зміст і достовірність матеріалів у цьому розділі.

Поділитися

економікаЖКПГордонІгор Смешко

РЕКЛАМА

### МАТЕРІАЛИ ЗА ТЕМОЮ



**Пороф'єв: Смешко попереджав – Україна не створить високотехнічну високотехнічну зброю, якщо втратить виробництво ракет Р-77**

17 червня, 20:25

БЮЛЬВАР



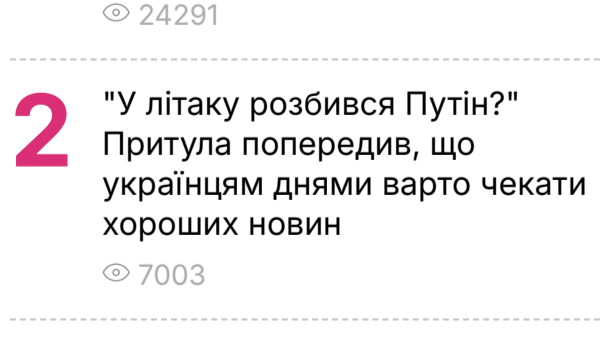
**Смешко: "Сучасне покоління політиків є руйніщюче". Пророчі слова...**

14 червня, 16:34



**Смешко презентував свою книжку про Україну в парламенті Болгарії**

30 листопада, 14:05



**Шлоб без зрад і 28 років різниці. Як Галкін став п'ятим чоловіком Пугачової, а вона – його першою дружиною**

17 червня, 17:48

СВІЖІ БЛОГИ

**Смешко: Повоєнна економіка потребує нової еліти, а не аматорів-популістів**

17 червня, 18:59

**Совсун: Добровольці хочуть додому вже зараз, а не колись**

17 червня, 18:34

**Федоров: Хлопця зранку примусово мобілізували. В очак: "Як мені вирятися?"**

17 червня, 17:53

**Семьянов: Іран шантажем змуся США до переговорів, і так буде після угоди**

17 червня, 16:47

**Тишкевич: Пацієнт Лукашенка майже готовий. І не тільки через страх перед Мадридом**

17 червня, 14:36

Більше блогів

РЕКЛАМА

### НАЙПОПУЛЯРніше

**1 Садовий розповів про намірени сиві за кордоном: Ми багато платимо**

24291

**2 У країні з російською базою відбудуться навчання за участю НАТО**

8538

**3 Біденко: Якби Україна капітулювала, її рейтинг різко покращився б**

8308

**4 Лікар: "Ви нам винні", бо ми вас від Росії захищасмо" – це розвад повів**

8075

**5 "Путіна має бути проклято". РФ розбомбила храм, у якому він "молиться за прощання" українців. Головне**

5908

НАЙПОПУЛЯРніше

РЕКЛАМА

### СВІЖІ НОВИНИ

**Смешко: Повоєнна економіка потребує нової еліти, а не аматорів-популістів**

18 червня, 18:59

**Депутати не побачили у звіті БЄБ ефективної роботи – Гетманцев**

18 червня, 17:53

**Совсун: Добровольці хочуть додому вже зараз, а не колись**

18 червня, 18:34

**План Б Трампіа, хто прибере Путіна, вербування Дмитрієва ЦРУ. Інтерв'ю Баїцман із Жирновим. Відео**

18 червня, 18:18

**Випав із вікна сьомого поверху і склався в кушак. У Києві врятували екзотичну тварину. Відео**

18 червня, 18:02

**"Повернути людину до повноцінного життя". "Серце Азовсталь" розвиває програму постравматичного зростання**

18 червня, 17:43

**Кілька розмов із лідерино Путіна. Як ЄС установлює контакт із Кремлем**

17 червня, 17:36

**Відала окультизм картини Айвазовського й Кундліні за 26 млн грн. Експиректор музею в Маруполі опалили підозру**

17 червня, 17:23

**"З боку України немає заваженості". У Польщі зробили заяву про MiG-29**

17 червня, 17:04

**Федоров: Хлопця зранку примусово мобілізували. В очак: "Як мені вирятися?"**

17 червня, 17:53

Більше новин

### ПОПУЛЯРНЕ В БЮЛЬВАРІ

**1 Садовий розповів про намірени сиві за кордоном: Ми багато платимо**

24291

**2 "У літку розповів Путіну?" Притула попередив, що українцям диями варто чекати хороших новин**

7203

**3 В авіації розбився відомий американський співак**

5173

**4 Струнка Пугачова та підданний Галкін "засвітилися" під час романтичної прогулянки. Фото**

4893

**5 Чому Путін перестав вимовляти звук. Стомагологія розкрила секрет "недорозвиненої щелепи"**

3765

| НОВИНИ            | РОЗДІЛИ                | МІСТО    | СОЦІМЕРЕЖІ         | ІНФОРМАЦІЯ   |
|-------------------|------------------------|----------|--------------------|--|
| Війна в Україні   | Новини                 | Київ     | Дмитро Гордон      | Правила користування сайтом та використання матеріалів               |
| Політика          | Публікації та інтерв'ю | Львів    | Гордон             | Політика конфідційності та захисту персональних даних                |
| Світ              | У гостях у Гордона     | Одеса    | Дмитро Гордон      | Договір про надання про використання сайту Інтернет-видання "Гордон" |
| Спорт             | Бюльвар                | Донецьк  | Гордон             |  |
| Культура          | LIVE                   | Харків   | Дмитро Гордон      |  |
| Техно             | Ексклюзив              | Дніпро   | Гордон             |  |
| Спосіб життя      | Фото                   | Луганськ | Дмитро Гордон      |  |
| Надзвичайні події | Відео                  |          | Олесь Бацман       |  |
| Інфографіка       | Опитування             |          | Дмитро Гордон      |  |
| Цікаве            | YouTube-шоу            |          | Flirboard          |  |
|                   | Спецпроекти            |          | RSS                |  |
|                   |                        |          | У гостях у Гордона |  |
|                   |                        |          | Дмитро Гордон      |  |
|                   |                        |          | Олесь Бацман       |  |

+380 (44) 207-13-01

+380 (44) 207-13-02

editor@gordonua.com

Повернутися нагору

© 2026. Всі права захищені дизайнерами **Kizleu**

Всі матеріали, які розміщені на цьому сайті з посиланням на агентство "Інтерфакс-Україна", не підлягають подальшому відтворенню та/або розповсюдженню в будь-якій формі, зокрема, в електронній чи друкованій. Усі опубліковані фотоматеріали **Depositphotos** не підлягають подальшому відтворенню та/або розповсюдженню в будь-якій формі без письмового дозволу автора.

Матеріали, позначені піктограмами РР, "Інновація", "Думка", "Персона", "Актуально", "Вибори" та "Вплив", публікуються на правах реклами.

Коммерційні матеріали можуть розміщуватися у розділі "Пресрелізи". У випадках суцільної значущості публікація в цьому розділі допускається і на безоплатній основі.

Вебсайт "Інтернет-видання "ГОРДОН", центрифактор в Ресубр суб'єкта у сфері медіа: R40-05269

вєл. Професора Пидвисоцького, 6-8, м. Київ, Україна, 01003

Приманено для осіб, старших за 21 рік.